

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Vredništvo in upravnništvo Komenskega (Poljske) ulice št. 12.

O zboljšanju organistovske plače.

Spisal Fran Bernik.

(Dalje.)

In pri vsem tem slabem stanju je treba pripomniti, kar smo že enkrat poudarjali, da se celò od te plače le premnogo poizgubi, ker so kmetije razprodane, razkosane. In organist, ako je tudi cerkovník, si mora sam plačevati svojega namestnika-strežnika v zakristiji in pred altarjem; celò mehača na koru mora marsikje sam zakladati. Da, koliko je krajev, kjer mora celò note organist sam s svojim denarjem kupovati! In tudi pevcem mora tu in tam kako postreči, pomazati, da voz raje teče. To še posebno, ako se gg. duhovniki za to nič ne zmenijo.

Ker je torej temu tako, kaj je čuda potem, da so se zbrali lani na Dunaju od 12. do 14. sept. razni organisti in voditelji petja — bilo je okrog 90 zastopnikov iz širne Avstrije — na shod ter so po daljšem posvetovanji o zboljšanju gmotnega stanja tega stanu sklenili v tem oziru sprožiti odločno akcijo? Enoglasno so sprejeli naslednjo resolucijo:

„Gledé na to, da po mnogih krajih dirigent cerkvenega kora nima nobene, ali pa vsaj prav majhno plačo, od katere mora pogosto še drugim več ali manj odstopiti; nadalje gledé na to, da je gmotni stan premnogo h dirigentov in organistov na Avstrijskem zares obžalovanja vreden; naposled gledé na to, da se je malone vsem družabnim slojem posrečilo zboljšati si gmotni stan in eksistenco, bodisi vsled zakona, bodisi po drugih potih, le dirigenti cerkvenih korov so še vedno brez varstva in brez pravic; gledé na vse to je sklenil prvi splošni avstrijski shod cerkvenih dirigentov: visoka vlada, premilostni gospodje škofje in vsi razumni zastopniki ljudstva se naprosijo, da organistom in pevovodjem, uvažujoč njih potrebno kvalifikacijo, njih umetniške študije in plodove, slednjič vender-le pomorejo do zadovoljivega zboljšanja doslej minimalnih in pri sedanjih razmerah naravnost žalostnih plač.“

Tako je bil v tem oziru storjen prvi važen korak. Dotične spomenice so se res sestavile in primernim oblastim izročile. Tudi zboru škofov zbranih na Dunaju je ista že došla, kakor so izjavili naš prevzvišeni knezoškof na lanskem obnem cecilijanskem shodu v Ljubljani. Kaj se bo torej v tem oziru storilo

kaj ukrenilo, pokazala bo prihodnost. Za nas gotovo važno pa je, da se ravno vsled te iniciative po celi naši škofiji na letošnjih duhovskih pastoralnih konferencah o tej zadevi razpravlja in govori. Že to samo je nekaj vredno. Saj bo marsikateri duhovnik šele sedaj natančneje spoznal, kakošno prav za prav je stanje organistovo v njegovem kraju. Marsikateri duhovnik, pravim. Spominjam se nekega č. g. župnika, ki je vedno zatrjeval, da je organist v njegovem kraju prav povoljno plačan in je tudi imenoval svoto njegovih letnih dohodkov. A iz podatkov, ki so se mi od dotičnega organista sedaj poslali, razvidin, da organist niti na polovico onih dohodkov, o katerih ije župnik mislil, da jih ima, ne pride. Že ko bi torej družega uspeha ta posvetovanja ne imela, kakor da sedaj vsak župnik jasno in natančno spozna sedanje dejansko, resnično gmotno stanje svojega organista — in ne tisto, ki je zapisano na papirji! — bil bi to precejšen uspeh. A upajmo, da bode ta iniciativa imela še drugih uspehov.

Gibanje se je torej začelo, stvar bo šla dalje. Prej ali slej bodo kompetentne oblasti morale resno na to misliti, da tudi organistom primerno uredé in zboljšajo plače.

Kaj pa dotlej, dokler se to ne zgodi? Ali naj se zadovoljimo zgolj z besedo, zgolj s tožbo o slabi plači organistov? Nikakor ne! Saj se z dobro voljo celò v sedanjih slabih razmerah vendar tudi organistu vsaj deloma dá pomagati, da njegovo žalostno stanje olajšati. In kako to?

Važno je pri odgovoru na to vprašanje drugo vprašanje: Kateri faktorji pridejo pri eventuelnem zboljšanju organistovske plače posebno v poštev? Gotovo organist sam, cerkev in občina, župnik, država (oziroma dežela).

I. Najprej torej organist sam. Pred vsem je treba tukaj dvoje pripomniti. Na zboljšanje plače smejo upati le oni organisti, ki so res organisti, ki so se torej res vsaj nekoliko učili in imajo voljo učiti se še dalje. Saj je znano, koliko se more orglarski učenec naučiti n. pr. v enem letu. V šoli dobi le prvo podlago, na kateri se mu je potem mogoče dalje izobrazovati. Koliko pa jih je, ki pridejo iz šole, potem pa zapusté in zanemarijo vse skupaj ter naenkrat zaidejo v neko ostudno šablono, s katero mučijo sebe in svoje poslušalce.

Drugo pa, kar je pripomniti je to, da se organistovska služba po deželi, po kmetih dá uspešno in na vse strani pravično urediti le v zvezi s kako drugo službo. Tudi v tem oziru ne smemo pretiravati. Sicer dobri stvari več škodujemo nego koristimo. Pomislimo le, koliko ima organist kot tak po kmetih, na deželi opraviti. Toliko, da ob nedeljah in pri drugih pobožnostih orgla, in mej tednom n. pr. dvakrat redno na večer pevce podučuje. Ako bi torej on za to opravilo naenkrat zahteval tolike plače, da bi samo s to plačo zamogel pošteno in dostojno se preživljati, n. pr. na majhni kmečki fari kar po kakih 400 gld. in več, bi to bilo gotovo ne le neizpeljivo, marveč gledé na dolžnosti in opravila drugih stanov tudi pretirano. Izdatno in uspešno reguliranje organistovske plače na kmetih, po deželi si mi gledé na splošne razmere, kakor tudi pred vsem še na splošno revščino našega naroda moremo misliti le v zvezi s kako drugo primerno službo. V zvezi s to službo naj bi

organist imel potem zagotovljenih tolikih dohodkov, da bi pošteno preživel sebe in svojce. Najprimernejša taka služba, ki je z organistovsko že sama po sebi v nekaki tesni zvezi, je cerkveništvo. To je tudi neka taka služba, ki sama za se ne da niti primernih dohodkov, niti dovolj opravila. Obojno pa se dá kaj lepo združiti. Res da ne more biti organist ob jednom na koru in pred altarjem. A za primerno majhno odškodnino dobi si lahko namestnika. Brez posebnih težav pa se mu potem lahko pripomore do boljšega stanja, ako se le resno hoče. In pri vsem tem si organist na manjših farah lahko še posebej kaj prisluži s kakim primernim rokodelstvom, akoravno hoče in ima veselje zanje. Tudi učiteljska služba, ki je bila posebno do zadnjih časov redno združena z organistovsko, kakor tudi občinsko tajništvo, dá se kaj lepo in primerno z organistovsko službo združiti.

Glede svote organistovskih dohodkov je razposlal znani pevovodja Hausmann na razne glasbovodje pismo, v katerem naznanja, da se bode predložila ministru za uk in bogočastje peticija po sledečem redu sestavljena. Organist naj dobi v fari, ki ima 1000 duš — 200 gld., 2000 duš — 300 gld., 4000 duš — 500 gld., 6000 duš — 700 gld., 10.000 duš — 1000 gld. To svoto naj bi izplačevale občine ali pa najbližji davkarski urad. Navedena svota je tako proračunjena, da pride na vsakega farana 20 kr. na leto. A tudi s to regulacijo bi ne bilo še vse storjeno, ker je pri nas toliko farâ, ki imajo pod 2000 duš. To torej le potrjuje našo poprejšno trditev. (Dalje sledi.)

Cerkveno-glasbeno delovanje v ljubljanskem semenišču.

Med drugimi točkami postav za bogoslovce kn. in šk. semenišča se nahaja tudi ena, ki jim nalaga dolžnost učiti se vestno vsega petja, kar ga potrebuje duhovnik pri svojih najrazličnejših bogoslužnih opravilih. Da se ta ukaz podprê, pravi pristavek, da se utegne, ako bi bilo treba, koncem leta napraviti izkušnja iz cerkvenega petja.

Ta postava zadeva vse, ne le onih, ki imajo že po naravi dar petja, ampak tudi one, ki je narava pri njih bolj skoparila s tem darom. Izraža pa ta postava željo sv. cerkve, ki je vedno vzpodbujala duhovščino, naj marljivo goji koralno petje. To željo je sv. cerkev na razne načine izražala, bodisi da je ukazala ustanavljati pevske šole, bodisi da so škofje in celo papeži — mislimo le na sv. Gregorja Vel. — sami skrbno gojili koral, bodisi da so razni cerkveni zbori, zlasti partikularni nalagali bogoslovcem dolžnost urití se v koralnem petju. Partikularni cerkveni zbor v Raveni celo pravi, da naj škofje onih, ki so brez vzroka zanemarjali koralno petje, ne pripustê kar tako lahko do mašništva *)

Jasno je torej, da se morajo vsi urití v cerkvenem petju. Pa poglejmo, kako se zadošča tem ukazom in zahtevam, poglejmo, kakih pripomočkov se poslužujejo, da kar natančnejše izvršê to svojo dolžnost.

*) Carent Episcopi, ut in seminariis scholam cantus (gregoriani) omnes clerici tempestive frequentent, nec ex facili ad sacros ordines admittant, quos, nulla excusante legitima causa, eam neglexisse vel non satis profecisse compererint.

Pred vsem je že vsakdo zavezan po učnem redu po eno uro na teden prihajati k petju, ki se vrši v dveh oddelkih, za I. in II. leto posebe, za III. in IV. leto posebe. Predava se o zgodovinskem razvoju koral, o teoriji koralnega petja itd. Vse to teoretično znanje se pa seveda tudi praktično uporablja: pojó se razne antifone, vsi različni toni psalmov, vsi spevi za sv. mašo, v kolikor jih rabi duhovnik, litanije i. dr.

Ker se pa ta tvarina v teku enega leta ne more tako natančno obdelati, da bi vsakdo vse ohranil in se vsemu priučil — je preobširna in časa je vsekako premalo — zato se bogoslovci razven tega obligatnega pouka še sami vadijo v petju, da tako res pridobe toliko znanja, da morejo zadoščati vsem zahtevam duhovniškega petja. Da se pa to petje redno vrši — zakaj brez reda se ne doseže smoter — so si ustanovili že l. 1892. nekako društvo, medsebojno zvezo, ki si je postavilo dvojno nalogo: 1.) seznanjati bogoslovce s pravo cerkveno glasbo, z določili in ukazi sv. cerkve glede cerkv. glasbe (teoretična stran); 2.) skrbeti hoče, da se natančno priuče vsemu petju, kar ga bodo potrebovali kdaj kot duhovniki.

V dosego tega dvojnega namena, si skupno naročajo raznih listov, skladb in knjig te stroke in to ne le onih, ki jim je prvotni namen pospeševati cerkveno glasbo, ki se načeloma pečajo s cerkveno glasbo, ampak tudi one, ki so v daljši zvezi z njo, ako se zde koristne; izključene tudi niso posvetne skladbe. Važnejše točke v listih se zaznamujejo in nato listi krožijo po sobah, da se more tako vsakdo poučiti o važnejših vprašanjih.

Razven listov je na razpolago vsakomur posebna knjižnica, kjer se hranijo razne knjige, spisi, note itd. Med drugimi deli ima knjižnica tudi veliko delo Ambrosovo: „Geschichte der Musik“.

Ker pa vsaka stvar, ako je le na papirju, kaj rada otrpne in počasi onemore, zato se udje tega medsebojnega društva redno vsak mesec enkrat snidejo, da se uredi razne zadeve; stavijo se razni nasveti, vzprejemajo se pritožbe i. dr. Poleg tega pa po navadi predava eden izmed udov o kakem predmetu, ki se tiče cerkvene glasbe.

Taka je v glavnih potezah teoretično stran. Nič manj važna pa ni praktična. Sama suha teorija kaj malo zaleže bodisi v tej bodisi v onej stroki: zlasti se pa s samo teorijo nič ne opravi pri petju. Pripoveduj komu še tako navdušeno o lepoti prave cerkvene glasbe, o nje velikem pomenu, pravi mu še tako, kako oddaljeni so razni intervali, razlagaj mu brez konca in kraja, kaj pomenijo vsa razna znamenja v glasbi: ako mu vsega tega ne pokažeš praktično z vzgledi, s petjem — nič ne boš dosegel.

Zato se poučuje vsak teden trikrat po pol ure v petju in sicer dvakrat v koralnem, kjer se prepojó razne antifone, maša, psalmi i. dr., enkrat pa — zlasti za nepevce — v modernem petju, da se nauče spoznavati razne tone, intervale, tonove načine in sploh vso moderno glasbeno teorijo, v kolikor se rabi pri petju.

Pri tem se posebno pazi, da se vsakdo privadi samostojnosti; to se pa doseza s tem, da vsak posameznik sam vse poje; pazi se zlasti na to, da se tudi slabejši pevci počasi navadijo zadeti posamezne intervale. Kaj namreč

pomaga, ako se tudi kdo nauči na pamet vse, če pa potem pozabi! Kako naj si pozneje pomaga, ako ne zna razločevati posameznih intervalov in ako nima nikogar, da bi ga zopet iznova naučil?

Tako je torej. Pripomočkov je dovolj, prilike tudi, da se vsakdo lahko toliko izobrazí, da razume vse, kar mu je kot gospodarju in varihu hiše božje in kar takemu tudi čuvarju nad cerkvenim petjem treba vedeti. Vsakdo si lahko pridobi toliko znanja, da lahko samostojno izreka sodbo o cerkvenem petju in njega namenu; zakaj vsakdo lahko pridobi toliko čuta za pravo cerkveno glasbo, da redno lahko spozna, kaj spada v cerkev in kaj ne. In reči se mora, da se zadnji čas vsi tako vestno poslužujejo teh sredstev, da ga morda ni, ki bi vsaj po večjem ne dosegel namena, ki si ga je postavilo društvo kar tako.

Kolike važnosti je to za povzdigo prave cerkvene glasbe pri nas, tega mi skoro ni treba omenjati. Zakaj ako je duhovnik cerkvenoglasbeno toliko izobražen, da vé kaj je prav in kaj mora biti, čeprav ne toliko, da bi sam mogel poučevati, vendar z navdušenjem, prigovarjanjem in tudi resno, odločno besedo lahko veliko, veliko doseže, ako ima le količkaj dobrega organista. Njegova beseda mora veljati, ako bi morda komu tudi posebno ne ugajalo petje, kakor ga zahteva sv. cerkev. In tudi ljudstvo se bo hitro spoprijaznilo z novo glasbo, ako mu duhovnik razloži, zakaj tako in ne drugače.

Ta kratki obris cerkvenoglasbenega delovanja sem podal največ zaradi tega, ker morda marsikoga izmed cenjenih bravcev zanima, kako je s petjem v semenišču. Seveda je to le nekaka skica, narejena v glavnih obrisih, samo ogrodje. V podrobnosti spuščati se, bi bilo nekoliko predolgo, bržkone tudi premalo zanimivo in brez posebnega pomena. Zakaj naštevati vse skladbe in sploh vse, kar se v semenišču v enem letu prepoje doma, pri raznih vesperah in matutinah in drugih prilikah v stolnici, pri pogrebih, raznih procesijah, to bi bilo presuhoparno. (*? Vr.*) Zato mislim, da so te drobtine dovolj; morda bo tudi komu ena ali druga ugajala in ga nekoliko vzdramila in vzpodbudila k delovanju. In to je bil drugi namen teh vrstic.

Fr. K.

Nemci o Poljakih glede ljudskega cerkvenega petja.

V 10. št. prinaša „Cäcilia“ — glasilo breslavskega in erulandskega cecilijskega društva — kratko, a zanimivo črtico: „Die Polen im Kirchengesange“ iz peresa nekega C. B. V slovenski prestavi se glasi takole:

Pred kratkim je došel k nam v S. v veliko veselje Poljakov in Galičanov, ki delajo v naši okolici, poljski duhovnik iz Poznanskega, da bi vršil pastirske dolžnosti in prinesel poljskim gostom tolažila sv. vere. O „tolažilih“ v tem slučaju govori s polno pravico, kdor opazuje Poljake pri njih pobožnostih. Ne glede na njih vztrajnost se udeležujejo verskih vaj pri altarju, pred prižnico, v zpovednici z res vzgledno vnemo. Že davno sem želel slišati Poljake pri njih bogoslužnem petju. Slednjité se mi je za to ponudila prilika. Pri tem se mi je vtisnilo posebno tole: V pesmih je posebna moč, nadahnjene so dramatično in polne bogate melodije, skoro iz vseh pa veje neki težak in otožen duh, ki je náme tako zelo vplival, da sem zastoj skušal udušiti solze. Ako dalj časa poslušáš, se ti vleže na serce neka težka tesnoba. Posamezne kitice pojo kar po vrsti brez pavz, in tudi v taktu se gibljejo tako prosto, da je organistu, ki ni navajen, nemogoče njihove pesmi spremljati. Tovariš Marke je pri

neki taki priliki poskušal, pa je moral kmalu popustiti to neuspešno delo. Svojo ljubezen do petja kaže ljudstvo tudi v tem, da poje vse pesmi, za sv. mašo kot za blagoslov, na pamet. Nemeec zna pri svojih pesmih splošno le prvo kitico, druge pa nadaljuje z la la ali pa samo nejasno brenči. Pri popoldanski službi božji, ki so jo molitve, litanije in petje precej raztegnili, me je posebno zanimal *Tantum ergo*. Ko ga je duhovnik, ki je vse pesmi in sicer precej visoko intoniral, zapel — bil je znani koralni *Tantum ergo* — tudi ta ni bil neznan nekaterim, ki so bili obdarovani z glasom in poslušom, vendar pa so ga peli nekoliko bolj boječe. Navzoči nemški katoličani so zato podpirali pevce, in tako smo dokazali na očividni način pred Zveličarjem v presv. zakramentu katoličanstvo sv. cerkve, ki nam po celi zemlji daje navodila, da služimo Vsemogočnemu s svetimi spevi.

Tem besedam, polnim navdušenja ne morem drugega pristaviti, kot željo, da bi se tudi po naši slovenski domovini zlasti ponekodi vsaj nekoliko začelo gojiti tudi ljudsko petje, da bi vse ljudstvo vsaj semtertje v cerkvi tudi petjem poveličavalo Boga in s pesnjijo budilo v svojih srcih svete občutke.

F. K.

Dopisi.

Iz Ptujja. — „Podporno društvo organistov“. Podpisani si usoja sl. vredništvu, svojim gg. tovarišem in cenjenim čitateljem „Cerkv. Gl-a“ uljudno naznaniti, da je visoko c. kr. namestništvo v Gradcu dotična pravila potrdilo, in da se ima v teku jednega meseca vršiti prvi občni zbor. Oddelek XIII § 39. teh pravil se namreč glasi: „Prvi občni zbor se skliče v teku jednega meseca po potrjenju pravil od proponenta g. Silv. Šentjure, v Celji. Ta občni zbor izvoli vodstvo (§ 16 teh pravil). Prvi občni zbor je sklepčen, ako se oglasi najmanj 20 rednih društvenikov.“

Na podlagi tega podpisani uljudno vabi vse gg. tovariše kakor tudi dotične, ki se v obče zanimajo za prepotrebno društvo, na *prvi občni zbor, koji se vrši v Celji dne 8. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne v „Nar. domu.“*

Prečitala se bodo potrjena pravila in izvolilo društveno vodstvo. (Kako da se je godilo do potrjenja, ako bi bilo ljubo, rad opišem o priliki. Čudno, da so se delale razne ovire!) Podpisani se z ozirom na to, da je že preteklo precej časa, odkar se je nameravalo ustanoviti gori omenjeno društvo, in glede na to, da so podpisanemu med tem časom dohajala pisma različne vsebine in prijave od strani gg. tovarišev, nadeja mnogobrojne udeležbe s posebnim ozirom na to, da se izvoli tako vodstvo, ki bo v resnici zamoglo rešiti težko nalogo: spraviti društvo iz zibelke na trdne noge, da bo raslo, cvetelo in obrodilo mnogo dobrega sadu, cerkveni glasbi in njenim delavcem organistom v občni blagor, kajti društvo bo obsegalo vse slovenske škofije.

Na veselo svidenje toraj pri prvem občnem zboru „Podpornega društva organistov“ z bratskim pozdravom in odličnim spoštovanjem!

Silv. Šentjure,

min. organist kot sklicatelj.

Ptuj, 20. oktobra 1900.

Ribnica. — Poročevalci o cerkveni glasbi radi posežejo nazaj v preteklo „žalostne čase, ko se ni nič ali pa malo storilo“, ter slastno skubejo prejšnje pevovotje, da ni jedne dobre dlake na njih ne ostane. Jaz se te navade ne bodeim držal, ker je proti krščanski ljubezni pa tudi stvari sami nič ne pomaga. Povem le brez običajnega uvoda, da je naša dekanjska cerkev dobila novega orglavca in pevovodjo, g. Holmarrja, s katerim smo jako zadovoljni; kajti njemu veljajo povsem besede sv. pisma: „Gorečnost za hišo božjo me razjeda.“ Da! Gorečnost za glasbo sveto in posvetno razjeda našega Mateja. Ako bi hoteli, da Vam spišem vse njegovo delovanje, potem bi bil malodane Vaš cenjeni list napolnjen z mojim spisom. Sed longum est, omnia narare: zadostuje naj le ob kratkem.

Takoj, ko je došel k nam sedanji g. orglavec, takoj, pravim, se je lotil svojega dela, katerega je imel črez glavo. Njegov prvi namen je bil zboljšavati si cerkveni zbor ali si pa popolnoma novega nabaviti. In nehoté se je zgodilo drugo. In sedaj imamo petje v naši cerkvi, da smelo trdim, ne dosti slabše kakor v stolnici ljubljanski. In to na deželi! Zopet en dokaz, da je tudi na deželi mogoče lepo in pravilno, strogo cerkveno petje, ker vse to je odvisno le (? Vr.) od g. pevovodje. Krasne latinske maše slišiš ob raznih prilikah v naši

cerkvi in koliko je pa družih novih pesnij, tega naštevati ni moj namen. O tem bode, kakor upam, naš g. orglavec sam kmalu poročal in zraven še katero rekel.

Pa tudi za bodočnost skrbi naš skrbni pevovodja. Ima namreč poleg „velikega“ mešanega zbora tudi „manjšega“ ali če hočete ju tudi lahko ločimo v „starejšega“ in „mlajšega“. „Starejši“ poje ob nedeljah in praznikih pri 10. sv. maši, sicer pa mlajši, ki ga tvorijo deklice detinskih let, ker oblikujejo še skoro vse ljudsko šolo. Petje mlajšega zbora je sicer še bolj boječe, brez prave eneržije, pa vendar bo enkrat izvrstno in veličastno, kajti: usus magister est. Sedaj pa pomislite, koliko je dela s temi mladimi deklicami (možkih pri tem zboru ni posebnih, so pri obeh isti) predno jih nauči teorije? In to ni še vse. Kmalu po njegovem prihodu v Ribnico se je otvoril pevski zbor imenovan „Čitalniški zbor“, katerega tvori skoro vsa ribniška inteligenca. Tudi takemu zboru biti pevovodja ni kar si bode. Zato pa vsa čast neumorno delavnemu g. Holmarju, ki je povzročil, da se je zbudilo v sicer precej zaspani Ribnici toliko zanimanja za petje, in le to še želimo, da bi ga nam Bog ohranil še mnogo, mnogo let!

Iz Stare Loke. Dolgo časa dobil že ni „Cerkv. Glasbenik“ nobenga poročila o cerkvenem petji v tukajšnji župniji. Kar je odšel od tu g. Hladnik, ni bilo dosti znano, kaj in kako se poje v tukajšnji cerkvi. Tudi meni je danes nekako tesno pri srcu ko sestavljam to poročilo. Za to Vas že naprej prosim, cenjeni bralci, da nikar ne mislite, da Vam bom sedaj nagromadil cel sklad latinskih od raznih imenitnih skladateljev prirejenih motetov. Ne, tega ne morem poročati, ker tukaj delujem še-le osem mesecev, pa imam že drugi pevski zbor. Mislili si boste, ta mora biti pa že kak nestrpnež, ki tako hitro menja. Toda temu ni tako. Nujna potreba je bila, da sem sestavil nov in sicer mešan zbor. Nočem pisati o prejšnjem „moškem“ zboru, ker bi utegnil koga žaliti. Le toliko rečem, da težav in zaprek je bilo na vse strani. Vzel sem si trdno voljo, naj se zgodi kar se že hoče, vstanovim si čisto nov mešani zbor in to se mi je tudi posrečilo. Dva meseca je, kar deluje ta mešani zbor, pa povem Vam, da imam toliko uspeha, da ako bi Vam vse poročal, bi mi niti ne verjeli ne

Zatoraj naj Vam navedem le, kar se je pelo pri slovesni maši na Roženvensko nedeljo, ko je pri nas cerkveno žegnanje.

Zbor s štirimi soprani, trijemi alti, dvema tenoroma in dvema basoma izvajal je naslednje točke: *Asperges me*, Kasp. Eit, *Tantum ergo*, A. Foerster, *Introit in Communio*, koral, ves zbor. *Missa*, „*Tota pulchra*“, P. A. Hribar, *Graduale Propter veritatem*, B. Pirnat, *Offertorium In me gratia*, C. R. Kristinus, *Te Deum laudamus* Ig. Hladnik, (zadnjo skladbo radi tega, ker je bil poprej v četrtek god presvetli cesarja). Družih skladb, kar jih pojemo, ne omenjam ker vam hočem pozneje poročati. In kaj mislite, da ljudstvo sedaj pravi o petji. Povem Vam, da petja ne morejo nikoli dosti prehvaliti; večinoma pravijo, da niso poprej mislili, da bi se to moglo tako preurediti. Seveda, da se vmes dobijo nekaterniki, ki jim to ne ugaja; toda to nas prav nič ne moti. Toliko za sedaj o tukajšnjim petji. — Ker pa že poročam od tukaj, naj povem še, kako se poje v bližnjem mestu Škofji Loki. Večkrat mi je priložnost dana, poslušat petje v tej ali oni cerkvi. Prvo naj omenim župno cerkev. Tu se Vam poje vse pravilno, vse gre mirno naprej; na koru je najboljši red, pevcu radi zahajajo k pevskim vajam, kar se opaža posebno pri petji v cerkvi. Na cesarjev rojstni dan 18. avgusta sem slišal petje pri slovesni maši istega dne. Zbor za ta dan pomnožen z nekaterimi pevci slov. bralnega društva je pel prav dobro Kempterjevo mašo v D. *Graduale B. Pirnat*, *Offertorium* samospjev *Ave Maria*, A. Nedved. *Te Deum Schöpf*. Dne 15. junija bila je nova maša v nunski cerkvi. Tu se mi je posebno dopadlo točno, lepo in čisto izgovarjanje teksta, kar se na mnogih korih, posebno pri koralu, pogreša. Petje je bilo za isti dan prav lepo. Pojejo same čč. uršulinke, večkrat pa tudi gojenke notranje šole, zadnje navadno nemško. Pri čč. oo. kapucinih je petje prav spodbudno za srca vernikov. Slovesna maša je le malokdaj; kadar pa je, Vam tudi ne izpuste nobene pevske točke. Vse petje vodi trgovec gosp. Kajba kar za „božji lon“. (Vsa čast in hvala vrlemu gospodu! Vr.)

Toliko sem Vam hotel za sedaj pisati; ako bi se pa kdo našel, da bi mu dopis ne ugajal, ali mazel, prosim Vas, gosp. vrednik, dajte mu malo prostora v Vašem listu, ako bi se zanj oglašil.

Leop. Gostič, organist.

Iz Celja, (Cerkveno petje na Slomšekovi slavnosti na Ponikvi ob juž. žel.) Dne 5. avgusta t. l. bila je velikanska slavnost na rojstnem domu Slomškovem, ter je bila ob 10. slo-

vesna služba božja, katero je celebriral prem. g. opat celjski in petje je vodil g. K. Bervar, vodja orglarske šole v Celji. Pelo se je pa sledeče: 1. Koral brez vsakega najmanjšega izpuščenja. 2. „Missa in honorem St. Annae“, zl. Gruber op. 15. četverglasno mešan zbor. 3. Krasno vlogo „O quam suavis est“ od Mittlererja. 4. Responsorije četverglasno od gosp. Ant. Foersterja. — Opomniti je, da je pevski zbor farne cerkve celjske sodeloval namesto učiteljev, ter da je le četvorica narodne godbe celjske s poznanimi spremljala vlogo. Pelo se je izborno, in navdušeno, izpolnjevaajoč liturgične predpise, za povzdigo časti božje in Slomšekove slavnosti.

J. Govec.

Razne reči.

— Novi natis „Cecilije“ I, del. Že dolgo let je pošel I. del priljubljene „Cecilije“ skladatelja Ant. Foerster-ja, katero je bila l. 1883 izdala družba sv. Mohorja. Mnogo se je povpraševalo po novi izdaji, katera je prepotrebna zlasti za naše cerkvene pevske zборе. Odbor družbe sv. Mohorja se je zato odločil, da družba prvi del „Cecilije“ na novo izda, in sicer v popravljenem in izpopolnjenem ponatisu, tako da bo nova izdaja ustrezala cerkvenim in tudi drugim, zlasti dijaskim pevskim zborom. Nova „Cecilija“ bode obsegala: 1. Mašne pesmi, in sicer pomnožene; latinski „Requiem“, prav lahek za en glas s spremljevanjem orgel ali za mešani zbor; razne pesmi za cerkvene čase, za blagoslov, več „Tantum ergo“, kakor so bili že v stari „Ceciliji“, samo da se nekatere pesmi izpustijo, oziroma z boljšimi in lahkejšimi nadomestijo. 2. K tem pridejo obhajilne pesmi, Marijine ter pesmi za godove raznih svetnikov. Izbrale se bodo pa samo najprimernejši pesmi, in sicer tudi nekaj novih, ker je drugih dosti v 2. delu „Cecilije“, kateri se v družbeni zalogi še vedno lahko dobiva. 3. Obseg nove izdaje bo nekako isti kakor stare, molitvenik pa se izpusti. — Gena knjige bo ista, kakor je določena za 2. del, t. j. 1 krona. Gospodje pevovodje in vsi, ki bodo novo knjigo potrebovali, naj odboru družbe sv. Mohorja čim preje, vsaj do novega leta, naznanijo, koliko iztisov bodo potrebovali pevski zbori in posamezniki po raznih krajih, da se more določiti naklada ponatisa.

— Prvi občni zbor „Podpornega društva za organiste“ se bode po 3 leta trajajočih zaprekah vendar mogel vršiti v četrtek dne 8. novembra t. l. v celjskem „Narodnem domu“, kakor naznanja na drugem mestu našega lista g. S. Šentjure iz Ptuja. Naj bi se odzvalo temu vabilu veliko število gg. organistov in njihovih prijateljev!

— Prejeli smo po poštni nakaznici 42 kron poslanih od preč. g. J. K. Trpina, beneficijata šmartinskega s pristikom: „Evo Vam teh 42 K za poboljšek našemu prepotrebemu in prekristnemu „Cecilijanemu društvu“! Sprejmite to svotico kot dar več duhovnikov-gratulantov pri č. g. župniku Mih. Saje-tu v Štangi ob njegovem imendanu!“ — Preč. gospodom darovateljem izrekamo za ta lepi dar najtoplejšo zahvalo z iskreno željo, naj bi ti praktično delujoči gg. cecilijanci našli še mnogo posnemavcev. Bog povrni vsem stotero!

— Od 24. do 29. sept. je bil v Gradcu cerkvenoglasbeni podučevalni tečaj za l. 1900. Vsak dan bila je v stolnici slovesna koralna maša, od 9.—10. ure poduk o sestavi orgel, od 10.—11. poduk o liturgiji, od 11.—12. petje in poduk o koralu. Od 2.—4. nauk o harmoniji in od 4.—6. ure koral. Predavalo se je v duhovskem semenišču; udeležencev pa je se bilo toliko oglasilo, da jih od 20. sept. dalje niso mogli več sprejemati. Pač veselo znamenje!

Corrigendum: V 9. prilogi „C. Gl.“ št. 17. takt 13. naj stoji v altu

in v zadnjem taktu pri II. soprano

V dopisi iz Štange str. 71: „Meh je v orglah in ima 80 mm moči“

Današnjemu listu je pridana 10. številni prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnjezda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.